

عنوان مقاله : بررسی مقایسه ای برخی ویژگیهای نحوی گفتار دانش آموزان کم شنوا و شنوای دختر در مقطع دبیرستان نواحی پنجگانه شهر اصفهان در سال تحصیلی ۱۳۸۲

نویسنده (نویسندگان) : اکبر بهرامی - صدیقه رودحله پور - اکرم ولی زاده
آدرسی : اصفهان - دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - دانشکده علوم توانبخشی - گروه گفتار درمانی

مقدمه : زبان عامل اصلی ارتباط و انتقال دانش بشری بویژه در جهان امروز است که شامل سه مقوله شکل، محتوی، کاربرد می باشد. مقوله شکل خود شامل سه بخش نحو، ساخت شناسی، واج شناسی می باشد. نحو مجموعه ای از قوانین است که چگونگی قرار گرفتن کلمات در ساختار جمله را تعریف می کند.

معلولیت شنوایی به نقصی گفته می شود که در عملکرد ارتباطی یک فرد در فعالیت های روزمره زندگی اش ایجاد می شود و ناشی از آسیب شنوایی می باشد. در این پژوهش سعی شده است که با نشان دادن بخشی از ویژگی های زبانی افراد کم شنوا در مقایسه با همسالان خود با شنوایی طبیعی گامی در جهت برنامه ریزی اصولی و حساب شده در حوزه های ارتباطی، زبانی و آموزش این افراد برداشته شود. پژوهشهایی نیز در این زمینه انجام شده که می توان به تحقیقی که در شهر تهران، با عنوان بررسی برخی ویژگی های صرفی و نحوی دانش آموزان ناشنوای دختر و پسر دبیرستانهای شهر تهران اشاره کرد که البته در این پژوهش مقایسه ای با گروه طبیعی صورت نگرفته است

روشها: این پژوهش یک مطالعه توصیفی - تحلیلی است که جهت بررسی مقایسه ای برخی ویژگیهای نحوی گفتار دانش آموزان کم شنوا و شنوای دختر در مقطع دبیرستان گفتار ۲۰ دانش آموز کم شنوا و ۳۰ دانش آموز با شنوایی طبیعی ضبط گردید بطوریکه دانش آموزان تصاویر سریال آزمون بوستون را تعریف می کردند و سپس جملات ضبط شده واج نویسی شد و برخی ویژگیهای نحوی (جملات ساده و مرکب و ناقص، فاعل آغازین، میانی، پایانی، مستتر و حذف شده، مفعول، فعل، قید آغازین، میانی، پایانی و حذف شده) آن استخراج گردید.

نتایج :

- نتایج بدست آمده نشان داد که میانگین نسبت کاربرد جملات مرکب، ساده و ناقص در گروه شاهد به ترتیب ۸۴٪، ۱۳٪، ۳٪ و در گروه نمونه به ترتیب ۶۱٪، ۳۰٪، ۸٪ بود.
- میانگین تعداد کل فاعلها، فاعلهای حذف شده، مستتر، آغازین، میانی و پایانی در گروه شاهد به ترتیب ۲۵، ۰، ۱۲، ۱۱، ۱، ۱ و در گروه نمونه به ترتیب ۱۷، ۰/۷، ۷/۳، ۸/۳، ۰/۴، ۰/۹ بود.

۳- میانگین تعداد کل مفعول‌ها، مفعول‌های حذف شده، آغازین، میانی و پایانی در گروه شاهد به ترتیب ۱۲، ۰/۰۷،

۲/۴، ۷/۳، ۲/۳، و در گروه نمونه به ترتیب ۷، ۰/۷۵، ۲/۲، ۳ و ۱/۵ بود.

۴- میانگین تعداد کل فعل‌ها، فعل‌های حذف شده، فعل‌های آغازین، میانی و پایانی در گروه شاهد به ترتیب ۲۵، ۰/۲، ۶،

۲، ۰ و در گروه نمونه به ترتیب ۱۷، ۰/۵، ۰/۵، ۱/۵ و ۱۵ بود.

۵- میانگین تعداد کل قیده‌ها، قیده‌های حذف شده، آغازین، میانی، پایانی در گروه شاهد به ترتیب ۱۹، ۰، ۱۱، ۵، ۷/۵،

۰ و در گروه نمونه به ترتیب ۹، ۰/۲۵، ۶، ۱/۵، ۱ بود.

بحث: میانگین کاربرد جملات مرکب در گفتار دانش آموزان شنوا بیشتر از دانش آموزان کم شنوا و جملات ساده، ناقص در گفتار دانش آموزان کم شنوا بیشتر از دانش آموزان شنوا می باشد. این نتیجه از نظر آماری، معنادار است. میانگین تعداد کل فاعلهای مورد استفاده، مستتر و آغازین در گفتار گروه شاهد بیشتر از گروه نمونه می باشد که این نتیجه از نظر آماری معنادار است. میانگین تعداد کسمل مفعول های استفاده شده و میانی در گروه شاهد بیشتر از گروه شاهد میباشد این نتیجه از نظر آماری معنادار است. در مورد مفعولهای آغازین و پایانی معنادار نیست. میانگین تعداد کل فعلهای استفاده شده و پایانی در گروه شاهد بیشتر از گروه نمونه می باشد و این نتیجه از نظر آماری معنادار است و در مورد فعلهای آغازین و میانی معنادار نیست. به نظر پژوهش گران این مطالعه علت تفاوتها را میتوان اینگونه توجیه نمود که افراد کم شنوا به علت اینکه سطح زبانی پایین تری نسبت به گروه همسالان خود در جمعیت طبیعی دارند. بنابراین در تمامی متغیر هایی که تایید شده اند این مورد مصداق پیدا می کند. آلپینر، تبلور، ویستر و اسکویوس نیز به وجود مشکل زبانی در افراد کم شنوا و پایین تر بودن سطح زبانی این افراد نسبت به همسالان خود اشاره کرده اند. آقای محسن بنی هاشمی و خانم طلیعه ظریفیان نیز در پژوهش خود به پایین تر بودن سطح زبانی افراد کم شنوا نسبت به افراد شنوا اشاره کرده اند.